



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 05 januara 2021. godine
Ref.br.:RK 1686/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI144/20

Podnosilac

Qerim Qerimi

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude Rev.br. 214/2020
Vrhovnog suda Kosova od 13.jula 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Qerim Qerimi iz sela Dubnica, Opština Vučitrn (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Ramiz Suku, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Rev.br. 214/2020 Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu Vrhovni sud) od 13.jula 2020. godine

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda kojom se prema navodima podnosioca zahteva povređuju njegova prava i slobode garantovane članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) kao i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: (EKLjP)).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 22. [Procesiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 30. septembra 2020. godine, podnosilac zahteva je putem pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 12. oktobra 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzije Istrefi Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 21. oktobra 2020. godine, Sud je obavestio pravnog zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopiju zahteva prosledio Vrhovnom sudu.
8. Dana 10. decembar 2020. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. U spise predmeta proizilazi da je predmet spora koji datira još od 1977 godine, katastarska parcela 3001/15, kulture kuća za stanovanje, površine od 140 kvadratnih metara i dvorište površine od 439 kvadratnih metara, u mestu zvano „Livadhet e Mëdha“, u ulici „Mehmet Pashë Zogaj“, koja je evidentirana u ime tuženog E.B., a koja je prema tvrdnjama podnosioca zahteva bila stečena zajedničkim porodičnim doprinosom podnosioca zahteva i tuženog.
10. Podnosilac zahteva sa još dva bliska srodnika (tužioca) H.Q., F.Q., su podneli tužbeni zahtev Osnovnom sudu Mitrovici ogranak Vučitrn (u daljem tekstu Osnovni sud) protiv tuženog E.B., u kome su tražili da im se prizna pravo vlasništva na gore navedenom spornom imovinom koju traže ne osnovu podele porodične imovine, i koja je prema navodima podnosioca zahteva stečena

zajedničkim doprinosom tokom trajanja porodične zajednice, iako je evidentirana na ime tuženog.

11. Tokom održavanja rasprave sednice Osnovnog suda u vezi sa tužbenim zahtevom, podnosilac zahteva, ostao je pri tužbenom zahtevu u celosti, dok je tuženi E.B., negirao tužbeni zahtev, navodeći da je nad spornom imovinom "... stekao vlasništvo presudom C.br. 357/77 od 22. decembra 1977. godine u Opštinskom sudu Vučitrna, kojom je utvrđeno suvlasništvo u idealnom delu od $\frac{1}{2}$ glavne parcele u površini od 0.11.60 h i vlasnici su se registrovali E. B., i I. Q, u idealnom delu svako po $\frac{1}{2}$ ove parcele. Ugovorom o fizičkom razdvajanju između E. B., i I. Q., ova parcela se deli i E.B., postaje vlasnik novo formirane parcele 3001/15 i ovo fizičko razdvajanje potvrđuje u Opštinski sud u Vučitrn, Ov.br. 71/85 od 8. maja 1985. godine. E.B., kasnije raskida porodičnu zajednicu i sa njegovim ocem, tužiocem H. Q., ugovorom o raskidu ugovora porodične zajednice 24. januara 1979. godine sa Ov.br. 62/79 između H.Q., i E. B. Stranke su se složile da legalizuju faktičko razdvajanje porodične zajednice koja prema tvrdnji tuženog, faktički je prekinuta 1978. godine i otac ostaje vlasnik nepokretne imovine u Donje Dubnice Vučitrna, a porodice žive razdvojene."
12. U cilju utvrđivanja osnovanosti tužbenog zahteva, Osnovi sud je angažovao sudske stručnjake iz oblasti geodezije i građevine, kako bi na licu mesta izvršili veštačenja i sačinili svoje izveštaje za potrebe suda, a što su oni i učinili.
13. Dana 17.juna 2015. godine, Osnovi sud je doneo presudu C.br. 18/2011, gde je usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva utvrđujući sledeće;
 - I. Potvrđuje se da tužioci H. Q., F. Q., i Q. Q., imaju pravo vlasništva u $\frac{1}{2}$ nepokretne imovine evidentirane u katastarskoj parceli br. 3001/15, kulture kuća od 140 m² i dvorište od 439 m², ukupne površine od 579 m², u mesto zvanom „Livadhet e mëdha“, koje se nalazi u ulici „Mehmet Pashë Zogaj“ i graniči se sa južne strane sa imovinom E.H., i sa zapadne strane sa imovinom I. Q, KZ Vučitrn.**
 - II. Obavezuje se tuženi da tužiocima prizna imovinsko pravo kao u tački I. izreke ove presude i izdrži da se ova imovina registruje u registar o pravima na nepokretnu imovinu u Direkciji za geodeziju, katastar i imovinu u Vučitrn u roku od 15 dana od dana prijema ove presude.**
 - III. Svaka strana snosi svoje troškove postupka.**
14. U obrazloženju presude, Osnovi sud je naveo: „Sud je došao do zaključka da nepokretna imovina (dvorište i kuća) navedena u izreci ove presude je zajednička imovina parničnih stranaka, koji su svojim doprinosom stvorili ovu imovinu iako se evidentira u ime tuženog E. B, činjenica koju nisu poricali tužioci da je evidentirano u njegovo ime, ali ni tuženi iako tvrdi da je jedini vlasnik, nije dokazao ubedljivim argumentima ili pismenim sporazumom da je jedini vlasnik ove nepokretne imovine, koja je stvorena doprinosom parničnih stranaka, sud je odlučio kao u izreci ove presude.“

15. Protiv navedene presude C.br. 18/2011, Osnovnog suda, žalbu je u zakonskom roku Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu Apelacioni sud) podneo tuženi E.B., zbog kršenja odredbi ZPP-a, zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava, predlogom da pobijena presuda poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje ili da se preinačuje u skladu sa žalbenim navodi
16. Dana 5.decembra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom AC.br. 3488/2015, usvojio kao osnovanu žalbu tuženog E.B., i preinačio presudu Osnovnog suda na način, da je tužbeni zahtev podnosioca zahteva i ostala dva tužioca H.Q., F.Q., odbio kao neosnovan.
17. U presudi Apelacioni sud je naveo: „...Prvostepeni sud je izveo sve dokaze za odlučivanje o ovoj pravnoj stvari ali izvođene dokaze je ocenio pogrešno i pogrešno je utvrdio i činjenično stanje i pogrešno je primenio materijalno pravo“.

“Apelacioni sud nalazi da je tuženi imovinsko pravo prema predmetnoj nepokretnoj imovini stekao na osnovu kupovine koje je utvrđeno presudom C.br. 357/77 od 22.12.1977. godine, Opštinskog suda u Vučitrn, na osnovu prijema i između ostalog je utvrdio da tada tužiocu E. B.i I. Q , su suvlasnici na delu od 1/2 katastarske parcele broj 3001/12...”

“Na osnovu ugovora za fizičko razdvajanje sklopljenu između I. Q., (Tužioca) i E. B., (Tuženog) (24.01.1979.godine), obavljeno je fizičko razdvajanje katastarske parcele 3001/12 u ove dve parcele, tako da E. B., u imovini u delu 1/1, pripadalo mu je nepokretna imovina evidentirana kao nk.br. 3001/15, kulture kuća i dvorište u mesto zvanom „Livadheth e Mëdha“ koja se sastoji od kuće površine od 141 m2 i dvorište 439 m2. Ovaj ugovor je potvrđen pri Opštinskom sudu u Vučitrn 22.05.1985. godine sa br. Ov.br. 559/85. Rešenjem SO Vučitrn, Sekretarijat za ekonomiju i usluge 03 broj 353-19 od 31.03.1978. godine...”

“... Prema navedenom činjeničnom stanju, Apelacioni sud nalazi da je tuženi imovinsko pravo prema predmetnoj nepokretnoj imovini je stekao na osnovu kupovine koje je utvrđeno presudom C.br. 357/77 od 22.12.1977. godine i da iz početka, i kasnije, kao u slučaju fizičkog razdvajanja, tako i prilikom izgradnje kuće, postupio je kao jedini i isključivi vlasnik iste. Apelacioni sud na osnovu dokaza koji se nalaze u spise predmeta, nije našao nijedan argumenat, nijedan dokumenat koji potvrđuje postojanje jednog zajedničkog života i ekonomije u vreme izgradnje kuće u pomenutoj imovini. Prema tome, prema stanovištu Apelacionog suda, nema mesta za primenu odredbi Zakona o porodici kojim be se utvrdilo sticanje imovine tokom porodične zajednice, tako ni mesta za primenu odredbi Zakona o osnovnim imovinskim odnosim, znaci Zakona o obligacionim odnosima, jer jednostavno nema nijednog činjeničnog osnova kako bi se opravdala primena ovih zakonskih odredbi”.

18. Podnosilac zahteva i ostala dva tužioca H.Q., F.Q., protiv presude Apelacionog suda, u zakonskom roku su izjavili reviziju, zbog suštinskih kršenja odredbi parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, predlogom da se

presuda Apelacionog suda Kosova preinačuje i stvar vrati na ponovno suđenje prvostepenom sudu, navodeći da je predmetna imovina stečena zajedničkim doprinosom tokom trajanja porodične zajednice, a da je ugovor o podeli imovine ništavan.

19. Dana 13. jula 2020. godine, Vrhovni sud je presudom Rev. br. 214/2020, odbio kao neosnovan zahtev za reviziju podnosioca i ostala dva tužioca H.Q., F.Q., navodeći:

„Razmatrajući presude nižih instanci i spise predmeta, Vrhovni sud je našao da su tužioci tražili da im se prizna pravo vlasništva na imovini koju traže ne osnovu podele porodične imovine, i navode da je stečena zajedničkim doprinosom tokom trajanja porodične zajednice, koja je, iako je evidentirana na ime tuženog, bila stečena zajedničkim porodičnim doprinosom tužilaca i tuženog.

“...prema oceni Vrhovnog suda, navod u reviziji da je imovina stečena zajedničkim doprinosom, nije dokazan. Svi predstavljeni dokazi, kao što je građevinska dozvola, ugovori o uzimanju kredita i konačno katastarska evidencija, jasno govore, da pored E. B., koji je bio evidentiran kao vlasnik katastarske parcele 3001/15, prema ažuriranju iz 1989. godine

S druge strane, tužena stranka je dokazala da je stekla vlasništvo u skladu sa zakonom na snazi, konkretno na osnovu člana 33 Zakona o osnovnim imovinsko- pravnim odnosima (Službeni list SFRJ, br. 6/80) i člana 13 Zakona o prometu nepokretne imovine (Službeni list RD br. 45/81), koji je bio na snazi u to vreme, u kojem je određeno da da bi se steklo vlasničko pravo nad imovinom o kojoj je reč, potreban je pisani ugovor sa overenim potpisima od strane nadležnog organa i to sticanje imovine se mora upisati u katastarske knjige, ugovor je overen u nadležnom sudu i nije osporen do trenutka iniciranja postupka za utvrđivanje vlasništva.“

Navodi podnosioca

20. Podnosilac zahteva navodi „da je Vrhovni sud svojom presudom kojom je odbio zahtev za reviziju, njemu na drastičan način povredio pravo na pravično i nepristrasno suđenje”.
21. Konkretnije podnosilac zahteva navodi da je Vrhovni sud presudom Rev.br. 214/2020 od 13.jula 2020. godine, odbio njegovu reviziju pod izgovorom, da su tuženi E. B., i tužilac H. Q., (sin i otac), sklopili ugovor o raskidu ugovora porodične zajednice koji je overen Ov br. 62/79 od 24.januara 1979. godine, a koji je navodno potvrđen od strane Opštinskom sudu u Vučitrn.
22. Podnosilac dalje tvrdi da je jedan od tužilaca H. Q., osporio navodni ugovor, “i da je samim tim on tražio naknadno veštačenje kako bi se utvrdila valjanost ugovora, ali da su Apelacioni i Vrhovni sud to odbijali”.
23. Podnosilac takođe tvrdi, da je sudska presuda C.br. 357/77 od 22.decembra 1977.godine, na osnovu koje su svoje odluke zasnovali Apelacioni i Vrhovni sud,

“ne može biti dokaz jer nije javni „dokument“. Samim tim presude Apelacionog suda i Vrhovnog suda nesumnjivo su u suprotnosti sa pozitivnim pravom“.

24. Podnosilac zahteva se obraća Sudu sa zahtevom, da utvrdi da je došlo do povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, samim tim da presudu Vrhovnog suda Rev.br. 214/2020, proglasi kao nedozvoljenu i protiv ustavnu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom o radu.
26. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

*„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
(...)“*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

27. Štaviše, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti, kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48. [Tačnost podneska]

"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."

Član 49. [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...“

28. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev u svojstvu ovlašćene strane, osporavajući akt javnog organa, odnosno

presudu Rev.br. 214/2020 Vrhovnog suda od 13.jula 2020. godine, nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava. Podnosilac zahteva je isto tako naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su povređene, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.

29. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], stav (2) Poslovnika o radu, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”

30. Sud prvo primećuje da se gore navedeno pravilo, zasnovano kako na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) tako i Ustavnog Suda, omogućavajući Sudu da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu, i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika.
31. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrto stepena“; (ii) navodi kategorisani kao „očigledni ili evidentni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o Uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma, A. očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284).
32. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.
33. Što se tiče konkretnog slučaja, Sud primećuje da se suština navoda o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje podnosioca zahteva zasniva na stavu, da su Apelacioni i Vrhovni sud pogrešno utvrdili činjenično stanje vezano za predmetnu parcelu br. 3001/15, te da su primenili pogrešno materijalno pravo kada su zaključili da njima ne pripada 1/2 predmetna imovine koja je stečena tokom trajanja porodične zajednice.
34. U stvari podnosilac zahteva smatra da, Apelacioni i Vrhovni sud svoje zaključke nisu smeli da zasnivaju na presudi C.br. 357/77, Opštinskog suda u Vučitrnu od 22.decembra 1977.godine o podeli imovine, jer je taj ugovor tokom sudskog postupka bio osporavan od tužioca H. Q., kao jedne od strana u tom postupku.

35. Sud primećuje da je Apelacioni sud presudom AC.br. 3488/2015, usvojio kao osnovanu žalbu tuženog E.B., i detaljno obrazložio način sticanja vlasništva nad spornom imovinom, ističući;

“... Prema navedenom činjeničnom stanju, Apelacioni sud nalazi da je tuženi imovinsko pravo prema predmetnoj nepokretnoj imovini je stekao na osnovu kupovine koje je utvrđeno presudom C.br. 357/77 od 22.12.1977. godine i da iz početka, i kasnije, kao u slučaju fizičkog razdvajanja, tako i prilikom izgradnje kuće, postupio je kao jedini i isključivi vlasnik iste. Apelacioni sud na osnovu dokaza koji se nalaze u spise predmeta, nije našao nijedan argumenat, nijedan dokumenat koji potvrđuje postojanje jednog zajedničkog života i ekonomije u vreme izgradnje kuće u pomenutoj imovini. Prema tome, prema stanovištu Apelacionog suda, nema mesta za primenu odredbi Zakona o porodici kojim be se utvrdilo sticanje imovine tokom porodične zajednice, tako ni mesta za primenu odredbi Zakona o osnovnim imovinskim odnosim, znaci Zakona o obligacionim odnosima, jer jednostavno nema nijednog činjeničnog osnova kako bi se opravdala primena ovih zakonskih odredbi”.

36. Vrhovni sud je presudom Rev. br. 214/2020, odbio kao neosnovan zahtev za reviziju podnosioca i ostala dva tužioca H.Q., F.Q., navodeći:

“...prema oceni Vrhovnog suda, navod u reviziji da je imovina stečena zajedničkim doprinosom, nije dokazan. Svi predstavljeni dokazi, kao što je građevinska dozvola, ugovori o uzimanju kredita i konačno katastarska evidencija, jasno govore, da pored E. B., koji je bio evidentiran kao vlasnik katastarske parcele 3001/15, prema ažuriranju iz 1989. godine

S druge strane, tužena stranka je dokazala da je stekla vlasništvo u skladu sa zakonom na snazi, konkretno na osnovu člana 33 Zakona o osnovnim imovinsko- pravnim odnosima (Službeni list SFRJ, br. 6/80) i člana 13 Zakona o prometu nepokretnosti imovine (Službeni list RD br. 45/81), koji je bio na snazi u to vreme, u kojem je određeno da da bi se steklo vlasničko pravo nad imovinom o kojoj je reč, potreban je pisani ugovor sa overenim potpisima od strane nadležnog organa i to sticanje imovine se mora upisati u katastarske knjige, ugovor je overen u nadležnom sudu i nije osporen do trenutka iniciranja postupka za utvrđivanje vlasništva.”

37. S tim u vezi, Sud treba da ponovi da podnosilac zahteva pred njim, u suštini, iznosi navode u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjenica i pogrešnom primenom zakona primenjivog od strane redovnih sudova, navode koje Sud, u svojoj konsolidovanoj sudskoj praksi, smatra „navodima četvrtog stepena“.
38. S tim u vezi, Sud je, zasnivajući se na sudskoj praksi ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njene karakteristike, kao što su definisane kroz EKLJP (vidi: u ovom kontekstu, objašnjenje u Praktičnom vodiču ESLJP-a od 30. aprila 2019. godine za Uslove prihvatljivosti; deo I. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi; 2. „Četvrti stepen“, stavovi 262 i 263), principu supsidijarnosti i doktrini četvrtog stepena, dosledno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i isticao da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom

zakona koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su takve greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om. (Vidi: u tom smislu, između ostalog, slučajeve Suda KI128/18, podnosilac zahteva: *Akcionarsko udruženje Limak Kosovo International Airport S.H.A., "Adem Jashari"*, rešenje od 28. juna 2019. godine, stav 55; KI62/19, podnosilac zahteva: *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stavovi 56-57; KI110/19, podnosilac zahteva: *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 07 novembar 2019. godine, stav 40).

39. Sud je takođe dosledno tvrdio da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može sam oceniti činjenice koje su dovele redovni sud dotle da donese jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupio kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo nepoštovanjem granica postavljenih u njegovoj nadležnosti. (Vidi: u tom smislu slučaj ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje su tamo korišćene; i vidi, takođe slučajeve Suda KI128/18, gore citiran, stav 56; i KI62/19, gore citiran, stav 58).
40. Sud takođe naglašava činjenicu da je ocenjujući navode „četvrtog stepena“, koji se odnose na navodne povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, takođe dosledno isticao da „pravda“ tražena u gore navedenim članovima nije „suštinska“, već „proceduralna“ pravda. Ovaj koncept uglavnom u praktičnom smislu, u principu, podrazumeva (i) mogućnost kontradiktornih postupaka; (ii) mogućnost strana da u različitim fazama ovog postupka iznesu argumente i dokaze koje smatraju relevantnim za slučaj; (iii) mogućnost efikasnog osporavanja argumenata i dokaza koje je iznela protivna strana; i (iv) pravo da njihovi argumenti koji su, objektivno sagledani, relevantni za rešavanje slučaja, budu pravilno saslušani i razmotreni od strane redovnih sudova; i da bi se, shodno tome, postupak, uzet u celini, pokazao pravičnim. (Vidi: takođe Praktični vodič ESLJP-a od 30. aprila 2019. godine o Kriterijumima prihvatljivosti; Deo I. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi; 2. „Četvrti stepen“, stav 264 i reference tamo pomenute;). Pored toga, ocena pravičnosti postupka u celini, je jedan od glavnih premisa sudske prakse Suda i ESLJP-a. (Vidi: u tom smislu, slučaj ESLJP-a *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 68; i slučajeve Suda KI128/19, citiran gore stav 58; i KI22/19, podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 07. juna 2019. godine, stav 42).
41. U okolnostima ovog slučaja, Sud ističe da, pored navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjenica i pogrešnog tumačenja zakona, podnosilac zahteva ne potkrepljuje u dovoljnoj meri niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje primenjivog zakona od strane redovnih sudova moglo da bude „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim zaključcima“ ili „očigledno neobrazloženim“ za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celosti, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva podnete u tužbi, žalbi i reviziji, i obrazložili iste. (Vidi: u tom smislu, slučaj Suda KI64/20, podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 03. avgusta 2020. godine, stav 41 i KI22/19, citiran gore stav 43).

42. Shodno tome, navodi podnosioca zahteva o pogrešnom utvrđivanju činjenica i pogrešnom tumačenju i pogrešnoj primeni važećeg zakona u vezi sa utvrđivanjem vlasništva spornih parcela kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju „četvrtog stepena“ i kao takvi, odražavaju navode na nivou „zakonitosti“ i nisu argumentovani na nivou „ustavnosti“. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 10.decembra 2020. godine, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radmir Laban

Radmir Laban



Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi